

Datum
2026-09-06Diarienummer
Af- 2026/0052 0152Ert diarienummer
A2026/00510Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
a.iu@regeringskansliet.se

Arbetsförmedlingens remissvar: SOU 2026:23 Tolkavgift och förbud mot barntolkning

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker utredningens förslag om ett förbud mot att använda barn som tolk och lämnar synpunkter på förslag om införandet av tolkavgift.

Arbetsförmedlingens bedömning är att införandet av tolkavgifter riskerar bidra till att förlänga tiden i arbetslöshet om kontakt med myndigheten medför att den enskilde ska betala en avgift för att få stöd. Utöver detta är bedömningen att införandet ökar den administrativa bördan för myndigheten, riskerar att försvåra kontakten med och myndighetsutövningen för Arbetsförmedlingen samt medför ökade kostnader för myndigheten som kräver säkerställd finansiering.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Arbetsförmedlingen tillstyrker utredningens förslag om ett förbud mot att använda barn som tolk.

Arbetsförmedlingen instämmer i de risker som utredningen identifierat avseende införandet av tolkavgift. Därutöver ser Arbetsförmedlingen en risk att införandet av tolkavgifter kan bidra till att förlänga tiden i arbetslöshet om kontakt med myndigheten kan medföra att den enskilde behöver betala en avgift för att få stöd.

Datum
2026-09-06

Utöver stöd till arbetssökande ser Arbetsförmedlingen att införandet av tolkavgift ökar den administrativa bördan och riskerar att försvåra genomförande av myndighetens uppdrag. Förslaget innebär ökade kostnader som kräver säkerställd finansiering.

Vid ett eventuellt införande av tolkavgift behöver hänsyn tas till att Arbetsförmedlingen upphandlar tolktjänster av leverantörer där avtal kan påverka tidpunkten för när det är möjligt att införa tolkavgift.

Avsnitt 11.3.4 Tolkavgift ska endast tas ut inom ramen för handläggningen av ett ärende

Ett ändamålsenligt systemstöd är en grundläggande förutsättning för att en tolkavgift ska kunna införas och hanteras på ett rättssäkert sätt. Förslaget medför behov av att göra anpassningar av befintliga IT-system, administrativa rutiner och kontrollfunktioner för att hantera bland annat undantagsbedömningar, dokumentation, avgiftshantering och fakturering då det idag saknas funktionalitet för detta. Då förslaget medför ökade kostnader för myndigheten krävs att finansiering för detta säkerställs.

Avsnitt 11.5 Tolkavgift ska tas ut en gång per ärende

I avsnittet anges att bestämmelsen som begränsar uttaget av tolkavgift till en avgift per ärende inte påverkar de fall då flera separata ärenden avseende samma individ handläggs parallellt inom samma myndighet eller samordnat med andra myndigheter.

Frågor om i vilka fall separata ärenden ska anses föreligga inom en viss verksamhet behandlas inte på något tydligt sätt i förarbetena till förvaltningslagen (jfr prop. 2016/17:180 s. 23 ff. och s. 286).

Domstolspraxis förefaller därutöver vara sparsam i dessa frågor (jfr rättsfallet RÅ 2001 ref. 19). Samtidigt verkar frågan kunna bli helt avgörande för vilka tolkavgifter som ska tas ut.

Förslaget omfattar en stor mängd olika ärenden hos verksamheter som kan ha vitt skilda förutsättningar i sin ärendehandläggning.

Konsekvenserna av förslaget kan därför bli svåröverskådliga. Vad gäller Arbetsförmedlingens verksamhet så står det inte nödvändigtvis klart att förslaget löser de problem som tas upp i avsnittet.

Avsnitt 22.2.3 Konsekvenser för möjligheten att nå det integrationspolitiska målet för arbetet mot utanförskap

Enligt det integrationspolitiska målet för arbetet mot utanförskap ska utrikes födda kvinnor och män ha samma skyldigheter och rättigheter som den övriga befolkningen. För de fall då arbetssökande skulle bli ålagda att betala för tolkning och avstår från att söka stöd från Arbetsförmedlingen ser myndigheten att införandet av tolkavgift kan medföra risk för att utrikes födda kvinnor och män inte kan ta tillvara sin rätt.

Datum
2026-09-06

Avsnitt 22.2.4 Konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män

Arbetsförmedlingen ser att ett införande av tolkavgift riskerar negativ påverkan särskilt på utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Tillgång till information för att känna till sina rättigheter och skyldigheter är ett konstaterat hinder för denna grupp¹ och ett införande av tolkavgift riskerar att försvåra tillgången till information ytterligare.

Avsnitt 22.2.6 Konsekvenser för statliga myndigheter

Arbetsförmedlingen delar utredningens bild av att förslaget kan innebära en ökad risk för frustration, missnöje, påtryckningar och konfliktsituationer i kontakten med myndigheter. Som framgår av utredningen kan det leda till att enskilda i större utsträckning begär att få kommunicera med en flerspråkig handläggare eller att få byta handläggare.

Arbetsförmedlingen instämmer i att förslaget kan leda till att det blir svårare för myndigheten att utföra sitt uppdrag om den enskilde uppfattar att denne måste betala för en tolkinsats som myndigheten bedömt vara nödvändig för att kommunikationen ska fungera och ärendet ska kunna handläggas korrekt.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Hemström Hemmingsson

Hedvig Stahre

Beslut i ärendet har fattats generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson. Ärendet har föredragits av verksamhetssamordnare Hedvig Stahre.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även verksamhetsområdesdirektör, Tove Elvelid och enhetschef Tomislavka Barisic-Ljungholm deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.

¹ Arbetsförmedlingen (2026), Uppdrag att implementera en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden, Af-2026/0001 2552.